

تاوانباری تاوانی گڼلکوژی نعمت فارس میاوی لڼ نښا مسامرد و هڼرگیز نښدرايڼ دادگا.. شاخڼوان قادر شڼرش

گڼورڼ تاوانبارکي دیکي تاوانی گڼلکوژی فڼریقی روکن نعمت فارس میاوی تاوانبار لڼ کڼمڼکوژی بارزانیڼکان لڼ ساڼی ۱۹۸۳ و تاوانی ئڼنفال لڼ ساڼی ۱۹۸۸ دا، داواکراو لڼ دادگای باڼای تاوانڼکانی ئڼراقدا لڼ ڼڼژی ۲۰۲۵/۸/۲۸ دا مرد و نښدرايڼ دادگا. ئڼم تاوانبار لڼ وڼاتی نښامسا دڼژیا، لڼلای حکومڼتی ئیراق و حکومڼتی هڼرم شاراوڼ نښبوو، بڼڼام نڼ حکومڼتی ئڼراق و نڼ حکومڼتی هڼرم ڼڼژک لڼ ڼڼژان هڼوی گرتن و ڼادڼستکردنی ئڼو تاوانبارڼیان نڼدا، خڼیان لڼ ئاستیدا بڼدڼنگ کرد. ئیسرائیل دواي ۸۰ سا ڼدچڼ پاسڼوانڼکی سادی زیندان دڼدڼزڼتڼو و لڼ تڼمڼنی ۹۰ ساڼیدا دڼیداتڼ دادگا، بڼڼام لای حکومڼتی ئڼراق و هڼرم ڼڼنڼالڼکی تاوانبار ئڼو گڼرنگیڼی نښبوو و حڼزیشیان بڼ هڼدانڼوڼی کڼیسڼکي هڼر نڼکرد.

تاوانباری تاوانی گڼلکوژی نعمت فارس میاوی کڼ بوو:

▪ نعمت فارس میاوی دڼرچوی کڼلڼژی سڼربازی لڼ ساڼی ۱۹۶۰ و کڼلڼژی ئڼرکان لڼ ساڼی ۱۹۷۰، یڼکڼک بوو لڼ سڼرکردڼ بڼناوبانگڼکانی ئڼنجومڼنی سڼربازی و هاوڼڼی نزیکي سڼدام حوسڼن و ژمارڼیڼکی دی لڼ گڼنجڼکانی حزب بڼعس کڼ لڼ کودڼتای ۹۱ شوبات ۱۹۶۳ دا لڼ گوللڼبارانکردنڼکڼ یا سوکایڼتی بڼ تڼرمڼکي سڼرک وڼزیرانی ئڼوسای ئڼراق عبدالکڼریم قاسم بڼشداری هڼبوو. ئڼم زانیاریڼ وابڼاواکراوڼتڼو، بڼڼام هیچ سڼرچاوڼیڼکم لڼ بڼردڼستدا نیڼ کڼ پڼشنڼاستی ئڼو بکاتڼو. بڼهڼی خزمڼتی سڼربازیڼکي وڼک ئڼفسڼر لڼ تڼپخانڼی نیشتیمانی، بڼ پڼی پڼی سڼربازی بڼرربڼتڼو تا گڼیشتڼتڼ پڼی فڼریقی وکن. گڼیشتڼتڼ پڼی ئڼمین سڼ لڼ لقی حطین و یڼرموک. ئڼو تڼمڼتبار بوو بڼ تاوانی جڼنگ کڼ لڼ کاتی جڼنگی عڼراق و ئڼراندا ئڼنجامدراون، چونکڼ یڼکڼک بوو لڼو کڼسانڼی سڼرکردڼی تاقمی بکوژان لڼ کڼرتی چوارڼم لڼ

پارټيزگای ميسان و کورتي فېلډي دوو م ل د پال دا. ئو يو ککک بوو ل د سزاني رژيمی پشو و ب ئ نجامدانی تاوان کانی جنگ ل نوان سا نى 1980 تا 1988 ت م تبار د کرټ. ئو و ش ل ب ياری ژمار ۱ ب ککک و تى ۲/۱/۲۰۰۵ ل لاین ف رمانگي زان ياری سرب ليژنې با ي نيشتمانی ب ه و ش ن و ي ب عس د رچوو.

▪ س ر کي فېلډي ي ک م بوو ل سا ي 1983 دا ل کاتى ج نگی عراق و ئ راندا. ئ و و کو س ر کي فېلډي ل گرتنى م رمندا و پياوانى بارزاني کان ل هاوینی سا ي 1983 ب شدارى ه بوو. ب پ ي ب يار کي نه نى و تايب ت ب ککک و تى ۲۵/۸/۱۹۸۳ ف رمان ب ج رد و م سحى ه موو ق زای سديق و ناحي ي ديان د کات و داوا د کات ه ز کي ناکايي پ کبه ندرت ب ه ر ئ گ ر ک. و کو ل ژر ف رمانى ئ ودا ي ک کانی فېلډي ي ک د وری ئ ردوگانى ديانا، ح رير و ب حرک و قوشت پ ي گرت. ه موو پياوان و ه رو ها کو انى س رووی 12 سا يان ل و شو ننان د س تگيرکرد و ا د س تى دائير ي ئ منيان کردن. ب ه زاران ک س د س تگيرکران و ب ک م کو ژران.

▪ ب رامب ر ب شداريى گرنگى ئ و و کو ج گري س ر کي فېلډي ي پنج ل ئ نفالى ي کدا م داليای نازاي تى ل لاین س دام حوسن س رکرداي تى گشتى ه ز چ کدار کانی ئ راق و، ل 8 ى تشرینی دوومی 1988 پ د درت. ه ز کانی فېلډي ي پنج ب س رپ رشتى نعم فارس هاوکاريى سو تان هاشميان ل ه رشى ئ نفالى ي کدا ب س ر د ي جافاي تى کردوو. ه ز ک ي ئ و ل ه ک بنگرد و کانی توودا ب شدارى کردوو و ل ودا خ ک گيراون و ئ نفال کراون.

▪ نعم فارس س ر کي زانک ي ب کر بوو ل سا نى ۹۰ کاندا و دواى ئ و د ب ب ت با و و زى ئ راق ل ق ي نای پايت ختى ن مسا، ه ر ل و و ش داواى پ نا ب ر تى د کات. تا ووخانى حکوم تى ب عس ل ۹/۴/۲۰۰۳ د پ يو ندى ل گ م ي ژمى ب عسدا ه بوو.

ل ککک و تى ۸/۱۲/۲۰۰۵ دا دادو ږى ل ککک ي ن و ف رمانى گرتنى ۲۴ ک س ل ئ فس ر پل با اکان و ه ن د س ر ک جاش د رد کات، ل ژمار ۱۳ دا ناوى نعم فارس نووسراو. ه ر ل ۸/۱۲/۲۰۰۵ دا دادو ږى ل ککک ي ن و ف رمانى د س ت ب س ردا گرتنى مولک و ما ي ت م تبار کان د رد کات. ف رمان ک ل ۲۷/۱۲/۲۰۰۵ دا دو ب ر د ک ر ت و. ل لاین دادو ږى ل ککک ي ن ودا ل ککک و تى ۲۹/۱۲/۲۰۰۵ دا داواى زان ياری

للسر ۸ ئفسر دكرت ك ناوى نعم فارس دوو م ناو و ل
دواى ناوى نزار خزر جي و هاتوو. ئو و فرمان ل
۱۸/۱/۲۰۰۶ دسبار دكرت و. دادگاي باي تاوان كان
فرمانى تايبت ب دستگير كردنى نعم فارس مچاوى و كو
سرر كي فليل قى يى ب پى تاوانى ماددى ۱۲ ل ياساى
دادگاي باي تاوان كانى عراقداد ردكات. ل بروسكى يى كي
ديكى فرمانى گرتندا ئاماز ب شوئى دانىشتنى ك و ماتى
نمسا يى دكرت.

هرچ ندد دادگاي باي تاوان كانى عراق فرمانى
دستگير كردنى نعم فارس مچاوى دكرت و ل بشارى ل
تاوانى ئنفال تم تباركرا، ناوى ئو و ل ۱۱ بگگ نامى
دادگا هوو و ئامازى ب كراو، بام ئم تم تباركردن
و داوا كردن هر و و ك نووسىنى سر كاغز ماي و و هيج هوو
ب دستگير كردنى ندر.

ل هر و مات كدا دادو رى هو ب ب تاوانبارانى تاوانى
گلكوژى يا تاوانى جنگ يا تاوان دژ ب مر قايتى
دستگير بكن و بدرند دادگا. كات دادگا بيارى گرتنى
تم تباران د ردكات، لسر دس ماتى ج ب ج ككردنى و مات
ئو و تاوانبارانى دادگا داواى كردون بگيرن و بدرند
دادگا، ئگگر كسى تم تبار ل د ر و و و مات بوو، ئوا
داواكارى دستگير كردن درت ئو و و ماتى ك كسى
تم بتارى ل و ب هاوكارى ئو و و مات كسى تم بتار
دستگير دكرت، ئو و ئگگر ئم و مات هاوكارى بكات.

ل ئراقداد بيار و فرمانى دادگا كات ب دكات ئگگر
دس ماتى ج ب ج كردن گرتن و دادگايى ئو و كسى
ل ب ر و و نندا ب، بام ئگگر بيارى سياسى د و و دژى
گرتن و دادگايى كردن ب، ئوا فرمانى دادگا تنها
نووسراو كى سر كاغز و كارى پ ناكرت. ل كيسى تاوانى
گلكوژى ئنفال و بارزانى و ئوانى ديكدا، چ ندد
تم تبارك ه ندران و دران دادگا، ئوانيش: ل كيسى
ئنفالدا على ح سن، سوئتان هاشم، فرحان موتلاگ، سابر
عزيز، حوسن شيد و تاهير تفيق ه ندران دادگا، ل
كيسى بارزانى كان تاوانباران تاريق عزيز، و تبان
ئبراهيم، حميد يوسف، سعدون شاكر، حكمت م زبان و
سفيان ماهير ه ندران دادگا، چاوپيشى ل گرتنى سدان و
بگر ه زاران تم تبار كرا ك ب پى بگگ نام كانى بعس
ناو و پل و پا ي و جرى بشاريان تم ماركراو. بام هوو

ئۇوانى بى ئازادى دىسوۋىنىڭ و كىس پىيان نا ت چ كارىن.
 نعمى فارس يىكى لى ئىفسىرى ھىركىنىكان و ھاۋىنى نىزىكى
 سىدام، بىبىگىۋى بىشدارى لى تاۋانى گىلكوژىنى ئىنفال و
 بارزانىكاندا ھىبوۋى، تىنانىت مىدالىي ئازاينى لىسىرى
 بىشدارىنىكى وىرگىتوۋى. واتى ژىنىلىكى سىردىمى بىسىكى
 بىبىگىۋى بىشدارىنىكى و لى تاۋانىكاندا ئامازىنى بىدىكىرىت،
 سىربازىكى سادى فىرقىنىكى سوپا نىبوۋى، يا پاسىۋانىكى
 زىندانىكان نىبوۋى، بىكىسىرىكىرىكى تاۋانىكى بوۋى، بىسىم
 نى دىسىماتى ئىراقى و نى دىسىماتى ھىرىم ھىچيان نىكىرىد.
 كاتى دىسىماتى دادوۋىرىنى نىمسا داۋى ھاۋىكارىنى لى سادى
 ۲۰۰۹دا لى دىسىماتى ئىراقى دىكات، تى ھاۋىكارىنى دىكىنىڭ وى.
 ئۇۋى كاتىك ۋویدا كى لى گىگى ناۋىندى چاكىۋى و چىندى
 كىسىكى دىكىش سىكاىيان لى دژى ئىم تاۋانىبارى لى سادى
 ۲۰۰۷دا تىماركىرىد، پىلىسى نىمسا وىمى داۋاكى دايىۋى و
 نوۋىنىريان بى بىغدا بى بىدستىھىنانى ھاۋىكارىنى بى كىرىندىۋى
 كىسى لىسىرى تىمىتبار نعمى فارس مىھاۋى، بىسىم ھاۋىكارىيان
 نىكىرا و ئىۋانىش كىسىكىيان داخست، بى ئىۋان بىانىۋىكى باش
 بوۋى كى خىيان لى سىرىشنى دادىگىكىرىد دىربازكىرىد.
 بىسىم چىن ئىۋان كىسى لىسىرى كىسىكى ئىۋا گىرىگ دادىخىن،
 ئىگىچى ئىراق تى ھاۋىكارىش بىكاتىۋى. دىكىرى بىنى كى
 بىبىگىنامىكان لى دژى نعمى فارس لاۋىبوۋى و ئىراقىش
 ھاۋىكارىنى نىكىرىد بىبى كىسىكىيان داخست. بىگومان نىمسا
 دىتوانى لىكىنىڭۋى زىاتىرى بىكات، پىيۋىندى بى لايىنى
 پىيۋىستىدارىكان بىكات و بىبىگىنامىكان بىدستىھىنىت و كىسى
 لىسىرى تاۋانىبار نعمى فارس بىكاتىۋى، بىسىم ئىۋانى بىكىرىد.
 ئىگىرى لى لايىن جوۋىكىكىنىڭۋى سىكاى لى بوۋى تاۋانىبارىكى
 بىچوۋى نازىنى لى نىمسا بىكىراىيى، ئاىا نىمسا دىتوانى لى
 بىدىنگى بىت؟ بىگومان نىخىرى، چوۋىكى حكومىتى ئىسرائىل و لىبى
 جوۋىكىكان ھىموۋى دىھاتىنى دىنگى و بىبىتەكى لى
 اگىيانىندىكاندا دىتەقىۋى و لايىن سىياسىنىكانىش دىھاتىنى
 دىنگى. ئىۋى بى گىلى جوۋى و حكومىتى ئىسرائىل دىكىرىت و
 دىكىكىن، ئاستىكى كورد زىرى ماۋى خى لى بدات، جوۋىكىكان
 گىلىكى ھوشىار و زىندوۋى ھىچى كوردى باشوۋىرى گىلىكى
 بىئاگا و نوۋىستوۋى. حكومىتى ھىرىم لىجىاتى گىرتىن و
 اۋىدوۋىنى تاۋانىباران، پىناى تاۋانىباران دىدات يا بى
 دىرىۋى زىگارىيان دىكات. ۋاپىدىچى ۋىستى كىرىندىۋى كىسى
 لىسىرى ئىم تاۋانىبارى تاۋانى گىلكوژىنى لىسىرىتاۋى لى نىمسا

لاواز بوو، که دکر یکه م بښن ئهراق خه بدهنگ بهت به
ئوان له م که یسه بکه ښه و، دوو م بهدنگی اگه یاندنی نه مسا
له ناست بوونی تاوانبارکی ئوها گوره له واته دا، دووه م
نه بوونی پشتگیری امیاری ناوخته یی نه مسا به که یسه که ،
سه هم م خه دوورخستنه و له دستپکردنی که یسه که که
قوو بهوونه و له که ښه وای گره که بوو، ئه و ش به گومان خه رجی
ده و ت. کاته تاوانبار نعمه فارس له نه مسا ژیاو، زیره کانه
خه په ناداو، دهرنه که وتوو و دیدار و چاوپه که وتنی نه بوو.
به مجره خه له اگه یاندن به دوورگرتوو و خه ته که یی هیچ
چا که که یی ناشکرا نه کردوو.

ئه گره ښه له لایه نی کوردی که م به ستم چا که کوان و
خه باتگه رانی مافه کانی مرغه نه که پارتی کانه و لایه نگرانی سه ر
به ده سه اته دارانی هره م، دکره گونجاو بهت بهرسین جگه له
سکه ا چتر له نه مسا کرا؟ کاته ده سه اته دادوهری و اته
چاوپه شی یا ساردی له دستپکردنی کردنه وای که یسه له سه ر
ته م تبارکی تاوانی گه لکوژی ده کاته، په ویسته په نا بهر درته
به ر میدیای نه و اته، له و لایه نه و بوون و شو نه ژیا نی نه و
که سه تاوانبار ناشکرا بکرت، هره وها په یو ندی به
پارتی کانی ده ست و به ری نه په زیسه نه و بکرت و با به ته که
بجوو ښدرته. چونکه کاته نه و که سه ناشکرا بوو و میدیا
له سه ریان نووسی سه خته به ده سه اته دداههری و اته بهدنگی
له که یسه که بکاته. نه و نده ی من له یی ئاگادار به له لایه نه و
کارکی نه و ته نه کراو و نه مزانیوو ناوی نعمه فارس و کو
تاوانباری تاوانی گه لکوژی له هیچ ښانه م به کی نه مسادا
هاته بهت. هره رچه نی بهت نه م تاوانبار ش مرد و سزای ښه وای خه
له سه ر تاوانه کانی و نه گرت.

به داخه و زه له تاوانباران ده مرن و نادر ښه دادگا له وانه
شخ جغه عفر، عامر ښه شید، ئه رشده ز بهاری، م لا عوزه ر، و فیک
سام ښه ایی، حه مید شعبان، عزت دوری، تارق ښه مزان و
زه ریتر له نه فسه رانی که نی به عس ده مرن و سزای داوهرانه ی
خه یان و نه ناگرن، نه و ش خه له خیدا قوو بهوونه یی نازاری
که سوکاری قوربانیه و دره ژیه زیاتری نه م تاوان و
نا ښه وایه ی که تاوانی نه نفال و تاوانه کانی دی دروستیان
کرد. به گومان ئاگادارم که زه له و نه فسه ر نه ئهراقیه نه ی
به شداری تاوانی گه لکوژی نه نفالیان کردوو نه ستا له
کوردستاندا په نادراوان و یزیه ده گیرته، ده سه اته داران
پسوله ی به تاوانی به تاوانباران ده به خشنه و و ده یانپارهن،

[illegible]